

Voorzitter

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Op verzoek van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap stel ik voor, de wens te kennen te geven dat over het Uitvoeringsbesluit Les- en cursusgeldwet (Kamerstuk 30243) overleg gewenst wordt.

Op verzoek van de CDA-fractie benoem ik in de Algemene commissie voor Integratiebeleid het lid Van Haersma Buma tot lid in de bestaande vacature.

Op verzoek van de LPF-fractie en de Groep Nawijn benoem ik in:

- de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties het lid Hermans tot plv. lid in plaats van het lid Varela;
 - de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken het lid Nawijn tot lid in de bestaande vacature;
 - de vaste commissie voor Defensie het lid Kraneveldt tot plv. lid in de bestaande vacature;
 - de vaste commissie voor Europese Zaken het lid Van den Brink tot lid in de bestaande vacature en het lid Van As tot plv. lid in plaats van het lid Van den Brink;
 - de vaste commissie voor Justitie het lid Varela tot lid in de bestaande vacature, het lid Kraneveldt tot plv. lid in plaats van het lid Varela, het lid Van As tot plv. lid in plaats van het lid Hermans en het lid Nawijn tot lid in de bestaande vacature;
 - de vaste commissie voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken het lid Van As tot lid in de bestaande vacature, het lid Herben tot lid in plaats van het lid Eerdmans en het lid Varela tot plv. lid in plaats van het lid Van As;
 - de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap het lid Herben tot plv. lid in de bestaande vacature;
 - de vaste commissie voor de Rijksuitgaven het lid Hermans tot lid in plaats van het lid Varela en het lid Varela tot plv. lid in plaats van het lid Hermans;
 - de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport het lid Kraneveldt tot lid in plaats van het lid Hermans, het lid Varela tot lid in de bestaande vacature en het lid Van As tot plv. lid in plaats van het lid Varela.
- Het woord is aan mevrouw Gerkens.

Mevrouw **Gerkens** (SP): Voorzitter. Gisteren is op verzoek van de Kamer het spoeddebat over de Opta geschorst, zodat wij een overleg konden hebben met de Opta. Vanochtend heeft dat overleg plaatsgevonden. Ik verzoek, het spoeddebat vandaag voort te zetten vóór 16.00 uur omdat om 16.00 uur de Opta de concept-besluiten naar de Europese Commissie stuurt.

De **voorzitter**: Dat is akkoord. De minister heeft aangegeven hier om 15.30 uur te kunnen zijn. Wij zullen dan proberen het debat meteen aan te vangen. Aansluitend aan het debat over de Opta zal er worden gestemd. Het woord is aan mevrouw Kant.

Mevrouw **Kant** (SP): Voorzitter. Ik verzoek, het verslag van het algemeen overleg over de Zorgverzekeringswet op de plenaire agenda te zetten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, dat volgende week te doen.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Rouvoet.

De heer **Rouvoet** (ChristenUnie): Voorzitter. De Kamer heeft straks een overleg met de minister van Buitenlandse Zaken over de Razeb. Een belangrijk agendapunt is de start van de onderhandelingen met Turkije in relatie tot de kwestie-Cyprus. Ik kondig alvast aan dat de kans groot is dat wij na afloop van dat algemeen overleg een motie zullen willen indienen. Daar zal dan over gestemd moeten worden. Ik verzoek u daarvoor nog vandaag ruimte op de agenda in te boeken.

De **voorzitter**: Dat betekent dat wij vandaag misschien wel drie keer moeten stemmen. Misschien kunnen wij een en ander combineren. Zoals het er nu uitziet, kunnen wij rond 18.00 uur dit debat voeren en aansluitend stemmen.

Het woord is aan de heer Douma.

De heer **Douma** (PvdA): Voorzitter. Recent heb ik bij de behandeling van de opzegging van het ILO-verdrag nr. 137 (havenarbeid) een motie ingediend en deze op verzoek van de minister aangehouden. Mij is een reactie van het kabinet toegezegd, maar deze reactie heb ik nog steeds niet ontvangen. Kan ik de reactie van het kabinet op die motie voor het herfstreces ontvangen?

De **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Van Velzen.

Mevrouw **Van Velzen** (SP): Voorzitter. Inmiddels een maand geleden heeft de Kamer het debat met minister Veerman gevoerd, onder andere over de nevenfuncties van bewindspersonen. Op dat moment hebben minister Donner en staatssecretaris Nicolaï hun nevenfuncties niet kunnen melden omdat zij onbereikbaar waren. Ik heb nogmaals schriftelijk gevraagd inzage in hun nevenfuncties te krijgen en geen antwoord gekregen. Ik heb hierover graag vandaag duidelijkheid. Minister Donner kan de gevraagde informatie ter plaatse aanleveren, dat is geen probleem. Ik doe bij dezen een verzoek aan staatssecretaris Nicolaï om openheid van zaken te geven.

De **voorzitter**: Ik stel voor, het kabinet te rappelleren en het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde zijn de **stemmingen** over moties, ingediend bij het debat over het **boetebeleid van de NS**, te weten:

- de motie-Gerkens/Duyvendak over uitstel van invoering van het boetebeleid van de NS (23645, nr. 104);
- de motie-Gerkens/Duyvendak over uniforme regels voor het boetebeleid voor het personenvervoer per spoor (23645, nr. 105);
- de motie-Dijksma over aanpassing van het coulancebeleid voor welwillende reizigers (23645, nr. 106.).

Voorzitter

(Zie vergadering van heden.)

In stemming komt de motie-Gerkens/Duyvendak (23645, nr. 104).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP en GroenLinks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Gerkens/Duyvendak (23645, nr. 105).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP en GroenLinks voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Dijksma (23645, nr. 106).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdA, de Groep Lazrak, D66, de ChristenUnie en de SGP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:
- **het Voorstel van wet van het lid Luchtenveld tot wijziging van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en van enkele andere wetten in verband met de invoering van de mogelijkheid van beëindiging van het huwelijk zonder rechterlijke tussenkomst alsmede van een gewijzigde vaststelling en effectieve handhaving van de afspraken en rechterlijke beslissingen die in verband met de ontbinding van het huwelijk of nadien tot stand zijn gekomen over de wijze waarop door beide ouders vorm wordt gegeven aan het voortgezet ouderschap (Wet beëindiging huwelijk zonder rechterlijke tussenkomst en vormgeving voortgezet ouderschap) (29676).**

(Zie vergadering van heden.)

De algemene beraadslaging wordt hervat.

De heer **Luchtenveld** (VVD): Mevrouw de voorzitter. Ik dank de Kamer voor de ook in tweede termijn geleverde uitvoerige inbreng en ook voor de complimenten voor de aanpassing die zijn aangebracht. Ook wil ik dank uitbrengen aan degenen die mij ondersteunen en aan de minister en zijn medewerkers voor de nuttige suggesties die zij hebben gedaan tot verbetering van het wetgevingsproduct. Uiteindelijk is het natuurlijk de bedoeling dat wij hier een wetgevingsproduct realiseren dat op de best mogelijke manier vorm is gegeven. Daar moet de discussie zich ook op toespitsen. Een aantal vraagpunten zijn inmiddels weggenomen terwijl er nog een aantal vraagpunten zijn blijven liggen of om verduidelijking vragen.

Mevrouw De Pater heeft gevraagd op welke onderdelen er nu precies overleg is geweest met de minister en waar dat toe heeft geleid. Er is twee keer overleg geweest met de minister van Justitie. Dat overleg diende er in de eerste plaats toe om een aantal verduidelijkingen te verkrijgen over de wederzijdse opvattingen en over de precieze bedoeling van een aantal aanpassingen. Het gaat dan onder meer over de vraag of nevenvoorzieningen of voorlopige voorzieningen konden worden gevraagd en wat nu wel en niet uitgesloten werd. Ook is gesproken over de precieze reikwijdte van een aantal aanpassingen die waren aangekondigd in de brief van medio juni. Verder is gesproken over de erkenning in Europa van de echtscheiding, ook als die langs de administratieve route tot stand zou komen. Tevens hebben wij in kaart gebracht op welke punten er nog verschil in beoordeling is. Dat zal vandaag verder nog wel aan de orde komen. Ik meen ook dat dit goed is, aangezien het overleg er niet op is gericht om alles onder een grijze deken te stoppen, zodat er geen enkel verschil in opvatting zou moeten zijn tussen de minister en de indieners. Wel is geprobeerd om de tweede termijn van dit debat niet te veel te belasten met allerlei technisch-juridische aspecten. Het is de bedoeling dat vandaag de aandacht veel meer gericht zijn op de rechts-politieke vragen inzake het initiatiefwetsvoorstel en het wetsvoorstel van de regering.

Belangrijk is te constateren dat met de aanpassingen die zijn aangebracht, met de wat andere vormgeving van de route naar de ambtenaar van de burgerlijke stand en met de nadrukkelijke bevestiging dat het om een constitutieve beslissing gaat, er binnen de Europa de erkenning zal zijn van de administratieve procedure. Mevrouw De Pater heeft gevraagd hoe het dan zit met het gebied buiten Europa. Als dit wetsvoorstel het Staatsblad haalt, zal er een bij wet aangewezen autoriteit zijn die binnen Europa erkend wordt. Gelet op alle waarborgen, denk ik niet dat er nog een land buiten Europa is dat constateert dat deze procedure van echtscheiding in wezen als in strijd met de openbare orde van het land moet worden aangemerkt en gezien moet worden als een onzorgvuldige route. Als er zich buiten Europa een erkenningsprobleem zou voordoen, moet ingeschat worden dat het de ambtenaren van de ambassade moet lukken om duidelijk te maken welke zorgvuldigheid ook in die administratieve route is gelegen en dat het een procedure is die in heel Europa wordt erkend. Ik denk dat de kans dat er dan alsnog problemen zullen ontstaan, in die zin dat wordt gezegd dat volgens de wetgeving in het desbetreffende land de betrokkenen nog steeds zijn gehuwd, niet zo groot is.

Daar komt nog bij dat mee omwille van die internationale aspecten ervoor gekozen is, de administratieve route alleen open te stellen voor echtelieden die samen kiezen voor toepassing van Nederlands recht op de beëindiging van het huwelijk. Het gaat dus niet om de situatie dat de ambtenaar van de burgerlijke stand gehouden wordt vreemd recht toe te passen. Dat is overigens in afwijking van de Wet conflictenrecht geregistreerd partnerschap, want die wet, die op 1 januari jongstleden in werking is getreden, maakt het wel mogelijk en zelfs nodig dat in een aantal gevallen de ambtenaar van de burgerlijke stand vreemd recht toepast. De discussie op dit punt kan dus ook zo worden gezien dat bij het geregistreerd partnerschap soms wel de mogelijkheid en de noodzaak bestaat dat de ambte-